

Landsbygdsutvecklare
Malin Ohlsson
010-355 41 70
malin.ohlsson@vastervik.se

Anteckningar från landsbygdsråd 2026-05-04

måndag den 4 maj 2026 Plats: Mogården, Vråka

Närvarande

Harald Hjalmarsson, kommunstyrelsens ordförande
Klara Björkum, kommunstyrelsens andre vice ordförande
Bernt Johansson, Hummelstad byalag
Boel Runesson, Gamleby intresseförening
Marie Pettersson, Vråkabygdens byalag
Stig Carlsson, Vråkabygdens byalag (deltog vid punkt 1)
Rebecca Västerlund Svensson, Totebo
Sven Poschwald, Hjorted
Anders Carlsson, Öndal-Skedshults bygdegårdsförening
Johanna Nilsson, LRFs kommungrupp
Douglas Blomberg, Överums hembygdsförening
Malin Ohlsson, landsbygdsutvecklare, enheten för samhällsbyggnad
Gustaf Westring, verksamhetsledare Kustlandet

1. Inledning

En presentationsrunda görs då flera är med för första gången.

Mötet inleds med att Vråka byalag berättar om sin verksamhet eftersom vi möts i deras lokal Mogården. I Vråka finns rester av en äldre radby med flera bronsåldersrösen. Platsen har varit bebodd länge. Vid laga skifte under 1800-talet delades byn, bl.a. för att minska brandrisken men också för ett rationellt jordbruk. Ett mejeri fanns i byn mellan sent 1800-tal fram till 1947. Mejeriet innebar att många kom till byn, flera lanthandlare fanns på platsen och annan typ av service kring detta etablerades också.

Kapell byggdes för flera frireligiösa församlingar. På 1920-talet diskuterades en järnväg mellan Valdemarsvik och Gamleby, den blev inte av. 1944 tog man emot 270 estniska flyktingar. 1960 brann skolan ned. En ny byggdes inte. Vråka skolas gamla slöjdlokal blev sedan Mogården, bygdens samlingslokal. 2003 invigdes Kyrkvägen som en ny vandringsled. Den går från Vråka till Västra Eds kyrka och är fågelvägen till kyrkan.

Idag bor ett 60-tal invånare inne i byn. Byalaget startades -96 och firar 30-årsjubileum. Byalaget arrangerar olika träffar för att skapa mötesplatser då annan service i stort sett saknas. Allt från pub och bastukvällar till kyrkans gudstjänster anordnas. Det finns en

”Vråka-anda” med två jordbruk, glashytta, gårdsbutik, försäljning av blommor samt en del hobbyverksamheter som ger besöksanledningar. Man har även fler lokaler där kulturaktiviteter kan ordnas.

2. Föregående mötesanteckningar

Översiktsplanen är inte ute på samråd, som nämnades på senaste mötet. Kommunen finslipar det sista och gör mer förankring internt för att förhoppningsvis hålla samrådsmöten i höst. Vi informerar landsbygdsrådet om hur man kan tycka till när beslut om samråd är taget och tar upp detta på ett möte i höst.

Mer information:

<https://www.vastervik.se/Bygga-bo-och-miljo/Samhallsutveckling/Oversiktsplan-och-detaljplaner/oversiktsplanering/framtidens-oversiktsplan/>

3. Aktuella frågor från kommunorganisationen

3.1. Kustlandet

Kustlandet är en ideell förening som bidrar till att finansiera landsbygdsutveckling i bl.a. Västerviks kommun. Kommuner är medlemmar tillsammans med ideella föreningar och organisationer. Finansieringen kommer från EU, staten och kommunerna. Projekten som finansieras ska skapa något nytt som bidrar till platsens utveckling. Invånarna på platsen avgör vad man vill driva för projekt, projekten ska böttna i bygdens behov. Samverkan är en viktig del, gärna mellan företag, föreningar och kommuner. Kustlandets underifrån-metod uppmuntrar också till att genomföra de idéerna som är viktigast på varje plats, vilket också bidrar till högt engagemang.

Styrelsen för föreningen Kustlandet kommer från lokalsamhället, från företag och kommunerna. Mottot för Kustlandet handlar om att brukande och bevarande ska gå hand i hand. Projekten behöver inte vara kustrelaterade, namnet kommer från att alla kommuner som ingår, från Norrköping till Mönsterås, är kustkommuner. En lokal strategi finns för att styra vilka projekt som kan genomföras. Verksamhetsledare Gustaf Westring gav exempel på några projekt som genomförts genom åren via Kustlandets finansiering.

Diskussion skedde om projektidéer i bygderna. Man behöver just bara en idé och så kan Kustlandet hjälpa bygden att konkretisera den. Läs mer och hitta kontaktuppgifter:

<https://kustlandet.se/>

4. Aktuellt i bygderna

Hjorted

Hjorteds nya förening Hjorted framåt har fått ja från kyrkan till att bygga en hundrastgård på kyrkans mark. Språkcafé finns med många besökare. I juli arrangeras en vikingamarknad i hembygdsparken. Även Hjorteddagen arrangeras den 30 maj när alla föreningar och företagare visar upp sig. En ung armbrytartalang finns i Hjorted. Sven har just därför haft ett armbrytarbord i livsmedelsbutiken, för att få igång intresset.

En fråga lyfts om omklädningsrum för kvinnor i Hjorteds räddningstjänst, som saknas. Kan kommunen komplettera med ett sådant?

Överum

Säsongen för fordonsträffar är igång. Hembygdsföreningen håller museet öppet under sommaren. Hemvändardagar planeras. Hembygdsföreningen diskuterar angående att ansöka om ett projekt via Kustlandet, som handlar om att piffa upp Överum.

LRF

LRFs kommungrupp anordnade ett studiebesök i april på mjölkgård och i skogen för att diskutera de gröna näringarnas frågor med ledande politiker och tjänstepersoner. Fokusfrågor var exempelvis beredskap för kriser och generationsskiften. Kommande medverkan i Grönt veckoslut på Gamlebygymnasiet i maj planeras.

Totebo

Det var kosläpp på Totebo gård i helgen, ganska många besökare kommer dit.

Lokalen för förskolan Pandan, kan man nyttja den till nya syften när förskolan är pausad? Samhällsföreningen ligger nere, kanske Totebo IF även driva samhällets frågor framåt.

Hummelstad

Malin Ekdal från socialförvaltningen höll föreläsning i bygden om bl.a. digital säkerhet. Det kommer ett nytt föreläsningsprogram i höst. Nya bryggor har kommit till badplatsen vid Kogaren. Byalaget har fortsatt fokus på underhåll av vandringslederna.

Man vill gärna skaffa en hjärtstartare, den är beställd. Finns det finansiering att få från någon aktör? Det konstateras att det är idag att hitta någon som vill finansiera även om det är en viktig samhällsservice. Det är viktigt att hjärtstartare är åtkomliga dygnet runt.

Gamleby

Månssons torg invid Gamleby centrum behöver nytt liv. Torgets ägare behöver medverka i en dialog om vad som kan göras. En process kommer inledas inom kort.

Öndal-Skedshult

Gymnastik anordnas i bygdegården en gång i veckan under vintern. I april-maj körs bouletturnering vid bygdegården. 90 personer kom på valborgsfirande vid badplatsen. Badbryggorna ska i och föreningen ska igång med sin uppskattade simskola som genomförs där. Alla i simskolan måste vara med i bygdegårdsföreningen.

5. Övriga frågor

-

6. Nästa möte

I slutet av september, ev i början av oktober i Gamleby. Önskemål om att bjuda in fler intresseföreningar och fokusera på samrådet för översiktsplanen finns.